

U44848/h

ԲԺ. Ա. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆՑ

Ա Կ Ց Ը Ը Զ Զ Հ Ի

Կատակ մէկ զործողութեամք

ԶՕԿ ԲԱՐԲՈՈՈՎ,

ԳՐԱԴԱՐԱՆ Տ 50 Կ Ա Ր Ա Կ

Թ Ի Ֆ Լ Ի Զ

Յպարան Ն. Աղանեսի, Պօլից. 7

1915

ՏՐՈՅ ԱՊՐ

ԲԺ. Ա. ԶԱՐԳԱՐԵԱՆՑ

891.99

2-35

ԱՅ

ԱԿՑԸ ԶՁՉԻ

Կատակ մէկ գործողութեամբ

ԶՕԿ ԲԱՐԲԱՌՈՎ,

.....

Թ Ի Ֆ Լ Ի Զ

Տպարան Ն. Ազանեանի, Պոլից. 7

1915

12 APR 2013

29014

Настоящая пьеса подъ заглавием „Акцизный“
соч. д-ра Заргарьянца, разрѣшена Намѣстникомъ Им-
ператорскаго Величества на Кавказѣ для представле-
нія на сценахъ края (отзывъ канцелярии за № 4249—
1913 г. 13 февр. 1913. Гор. Тифлисъ.

И. д. Предсѣдателя Комитета **В. Колобовъ.**

Секретарь Ал. Гусевъ.

ԴԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆ

ա արտասանում է զօկերէնում ինչպէս
ա ֆրանսերէն և յօդում
ու=ֆրանս. և
օ=ֆրանս. օւ

եի	կարդալ մի վանկով ինչպէս յի, յը, յշ, յօ.
եր	
եա	
եօ	

Ա Կ Ց Ը Զ Զ Զ Ի

Կատակ մէկ գործողութեամբ, ութսունական թւականների Ադու-
լեցոց կեանքից բժ. Ար. Զարդարեանցի

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

ԱՓԲԱՄԱՅ ՄԱԹՈՒԻՍ—վաճառական 60 տ.
արխալուղ և կարտուղ հագած, ոսկէ գօտի—
Սըղըմանաց Սըղըմուն:

ԶԱՀԱՀԻՌ—նրա կինը 52 տ. զօկի տարա-
գով—Մանելաց Գենի:

ՄՏԵՓԱՆ—սրանց որդին, համալսարանա-
կան նշանագետստ հագած—Սիմանաց Սիմուն:

ՄԻԼՔԻՅ ԾԱՏՈՒԻՐ—նախկին վաճառական,
այժմ գիւղացի 58—60 տ. կարտուղ, արխալուղ
հագած—Զըղեցաց Վահան:

ԾԱՂԻԿ—նրա կինը 52 տ. զօկի տարագով
Մընցըկանաց Աստիկ:

ՕՎԶԻ ՄԻՆԱՍ—42 տ. քաղաքում եղած,
տրեխ հագած, Արխալուղ, փափախ—Շանաբա-
թաց Դինի:

ՔԱՍՊԱՅԻՐ—Զաւահիրի եղբայրը, 35 տ. ար-
խալուղի վրայից պիդժակ է հագնում, քիչ ոռւ-
սերէն իմացող—Սերծ դարաբաղցի:

ԱՔԵԼ—ծառայ 16—18 տ. զօկերից—Աւե-
սիսաց Բագրատ:

Առաջին անգամ ներկայացւելէ Թիֆլիզի Արքու-
նական թատրոնում 1913 Մարտի 15

ԳՈՐԾՈՂՆՈՒԹԻՒՆ I.

Բեմը ներկայացնում է մի ընդարձակ բակ փոք-
րիկ պարտէզով, պատշկամբում մի թախտ, կամ թէ
պարտիզում մի նստարան, ուր նստած են Մաթոսը
և Ծատուրը. Պատշկամբից մի դուռ դէպի խոհանոց,
միւսը դէպի փողոցը, պարտիզումն էլ մի դուռ, որը
տանում է միւս, ներքին պարտէզը (բախճէն):

ԵՐԵՒԱՅԹ 1.

ՄԱԹՈՒԻՍ և ԾԱՏՈՒԻՐ

ԾԱՏ.—Ալ նահամ ըս, թուղ արիս, եանի
հօկ դօրխըլըդ վախտըս խաթօն պուտիյ ա:

ՄԱԹ.—Մոյն ալ իս փերզած ըմ, հօկ եօջ
իւնքըս օր հաղ արի, միր տունը մոյն խաթօ
մատամա գուռ, ճօր չի կօ:

ԾԱՏ.—Ալ նահամ ըս, թուղ արիս: Իլլաքիմ
էմ քօշ պոէշկըս, անիրաւը օր հաղ ա արալ,
Ասւած հառի տանի, մա եըրկէ ալ միր Պուղու-
զո հիտ ատ չիմ նել նահամ: Քշաբիս օր դաշա-
զը մեր գուրքը վեր անել թակամ, միր թուքը-
ները մոյն ա ցըմաքալ, ալ օկըն ա կըպիլ, սաղ
քըշիրը մօրդը կընայդ դըրմընալը ումըն ըք լը-
ուցանած:

ՄԱԹ.—Նօր ա, Մինաս ալ չի գելիս, ան-

պիտանը, օր մոյն խըբէր բիրի: Քշարաւաց դէսը-
նա իրէյք հիտ ըղարկած ըմ ետակին:

ԾԱ.Տ.—Աղուրդ, նո սարդւն ա, գործին տե-
ղեակ ա նիլ նո:

ԵՐԵՒՈՅԹ 2.

ՄԱՅԹՈՒՍ, ԾԱՏՈՒՐ և ԶԱԽԱՀԻՐ.

ԶԱԽԱՀԻՐԸ (մի արթաւայ կուանը դուրս է
զալիս բախճից եւ դիմում է դէպի խոհանոցը:
Կոները եւ փէտիերը վեր են քաշած, նկատելով
ծառուրին, իրեն դրսում է եւ գլուխ տալիս):

ՄԱՅԹ. (Զաւահիրին) Պրծէք, այ կընայգ:

ԶԱԽ.—Եանիք քի: Մնահալ ա նօկ Զարդա-
րից ըրմանին տակին կարասը:

ՄԱՅԹ.—Աֆֆարըմ էմ Զաւահիր. դէ, նօր ա,
դօկա արաղիցը մոյն բիր, հումը տինիյք,
հազըր դօնչի Ծատուր ալ ըստեղ ա, քշարիս շօտ
ա վըխանած, բարք սարտը պուտի կայնի:

ԾԱ.Տ.—Ալ նահամ ըս, թուղ արիս, նօւր ա,
սա՞րուն արաղ ա աս տարի:

ԶԱԽ.—Հըրմելըս, ապար, շօտ սարդւն ա
(մենում է խոհանոցը),

ԵՐԵՒՈՅԹ 3.

ՄԱՅԹՈՒՍ և ԾԱՏՈՒՐ

ՄԱՅԹ.—Դէ քընա ակցըզչին ըստեղ չի, մա-
տամ ա վըրչըցահած, գիլհըներիցը ոադ արած,

ԾԱ.Տ.—Եանի հախկի, հայփ միր հարվան
ակցըզչին, օր փահան, նայ մարիփաթին ուհման
ա նել: Արօ հիտ, նահամ ըն բուն բըռնիլը շօտ
դժօր ա: Անօրաց ալ, լըսե՞ծ ըս հօ, Լյգուլիս
Սըղըմանաց Սըղըմանայ ա բոնէծ, համ խեղճի
դըզունըն ըն ձարքիցը հիյնք առած, համ ալ
օրանը մոյն քըշպըտելաց ըն տանին էրտվատ՝
բերին, ունչ ա թա սկսամի ըն նարամ. (մենումէ
Զաւահիրը):

ԵՐԵՒՈՅԹ 4.

ՄԱՅԹՈՒՍ, ԾԱՏՈՒՐ և ԶԱԽԱՀԻՐ

ԶԱԽ. (Մատուցարանվ բերում է մի շիշ
օղի, մի ոխմկա, մազա եւ մի բարակ փայտ
ծայրին բամբակ փաթաթած).—Այ մօրդ, մոյն
բիմբակաւ ալ փերզա, տինիյք թունդ ա:

ՄԱՅԹ. (բամբակը բաթախում է շիշի մէջ,
վառում).—պա, հատուր՝ է, գիրօկը երկընքի
նմուն կըպատի ա տալիս (հանգընում է, վայր
դիում, յետոյ ածում) իս գիղամ ըմ, դօ անպատ-
ճառ մատնըթիւն ա նիլ... Թա չէ անիծւածը

Նո՞ւը անահալ քշիր քշիր էյգամը ղըզզանին գիլ-
հին կայնալ, անկարելի ա օր մատնըթիւն չի
սան:

ԾԱՅ. — Խօսկըտ կըտրէծընամ, ըտեղ ըն ա-
հած օր ձուկընը գիլհիցըն ա հատիլ: Ոուսը,
ախիր, հւնչ մեղաւոր ա, շունտղօթինը դիփ
միզանից ա:

ԶԱՀ. — Այ, ատ հւնչ է, ալ թօզա բուն
ըք լըսէծ, Ասւած սայրիք, ալ սարտըս դուղ մաք
գիձիլ, աս քըշարի պուտի չիք վըխահալ:

ԾԱՅ. — Ալ նահամ ըս թուղ արիս, թօզա չի,
Ըյգիլացի Սըղըմանա նաղլըն ըմ նարամ, բաջի,
նահամ ըն մա, Միլքից Ծատուր վըխլըկօտ ա:
Ախիր, նո՞ւը չի վախիս: Վալլահ, միը ծաղիկ չը
նան, մոյն թօս արաղ ալ չիմ ըսկի քաշիլ, հե-
նէ, միր ղըզզունը քընա տարի ա փեշատած ըն
վէր գիձէծ, թօբա, թա մըտրկանիմ, եանի խա-
թօն պակաս ա:

ՄՅԹ. (առաջարկելով օղին). — Ղօնչի Ծա-
տուր, վիկոլ, տիս հարւանին ըգօրա, աս տա-
րանը նո՞ւը ա:

ԶԱՀ. — Վույ, սըւիրիս նրօ կընդուն:

ԾԱՅ. — Ալ նահամըս, թուղ արիս, խեղճ էլի
եսաման:

ՄՅԹ. — Աս Սըղըմուն ալ հօ, մոյն դրսւստ
խուսուղ ուհման ա, մարդիս պըկըսօթինը
մա ըրեսին ա նահիլ, մըտայկ չի տոլ: Տինիս ալ

մւնչ լօթու փօթու ագիյ ա նիլ կուհ տւէծ, նօյ
ալ աջըզու նահած ա մատնաւծ:

ԾԱՅ. — Ուխմանիս տօնը քանդուղը մա-
եիրան լուզուն ա:

ԶԱՀ. — Բա զուր ըն ահած, թա դրսւստ խը-
սաղուն ձիյը երհարւած ա մատամ, այ ապար,
գէ վիկոլ է...

ՄՅԹ. — Դէ, վի կոլ արաղըդ, վի կոլ, Ծա-
տուր:

ԾԱՅ. — Ալ նահամըս, թուղ արիս (վերցնում է
բաժակը) Սաղ ընաք օրախ, ոօնշի Մաթուս, Զա-
ւահիր բաջի, Ասւած ձիզ ալ, միզ ալ ամման
խաթից, ջինից ջանաւարից, քշարան դաշաղնե-
րից հառի պահի, բարաւ կրավաններդ ալ գու
(խմումէ գլուխըրափահարում եւմազա վերցնում)
նայ թունդ արաղ ա:

ՄՅԹ. — Անուշ (իրեն համար ածելով) աչօ-
ղակ ընաք, բախտաւոր, Ասւած չարը խափանի,
բարին առաջ տանի (խմում է) եանի հախկի, այ
կընայգ, նայ թունդըն ա, մոյն պուտի օր դար-
չին գիձիս մանջը, լափ կանեակ ա դառնիլ:

ԾԱՅ. — Աղուրդ, բա ձիր կրավանը ըշտեղ
ա մնահալ է, նրօ գուլըն ալ լափ շահին գալդի
գալդին ա դառալ:

ԶԱՀ. — Իս գիղամ ըմ, ըսպըսելաւ ալ ակ-
նարըս լափ ջուր ա կարել, վից տարիյ ա, բա-
լիս իրիսը տահած չիմ (արտաւելով) բըռանայ

բու մայր, բալամ... շնչւս ա գնել, այ մօրդ:

ՄԱՅՐ.—Մըսկովից դնւս գնելը ասսար թամում տըսնըիրիք օր ա, թա օր Թիֆլիզից փըրգընով ընան գէլաց, հըւատաս պուտի երտանի:

ԾԱՅ.—Խիլքըդ չի կըտի, Մայթուս ախպար, օր Մօսկով կըրդացուղ տղամ լայաղ արի փըրգընով գնւ—«Էն վաղ էր որ էշը կաղ էր» (լառմ է մուրնի ձայն) աս հւկ ա, իյկ ահիք մա մըշտըլդչին ա ըլելաց:

ԶԱՀ. (Վազելով դէպի դուռը) Էյ կըծիմ, բալքան մա Բատեփանըս ա:

ԵՐԵՒՈՅԹ 5.

ՆՐԱՆՔ և ՕՎՉԻ ՄԻՒԱՍԼ (որ մենում է հրացանը ուսին եւ մի սպանած նապատակ ձեռին)

ԶԱՀ. (զարմացած ես զալով) Պհւ, Մինաս ապար, դնչւյ ըս, սարաըս թըփթըրփահալ այ է. Մահ ըմ գիղահալ մըշտըլդչին ա, Էյ կըծիմ, դոկ առ ունչ սարուն օվ ըս բարած:

ՄԻՒՆ.—Բարի աչօգում, բաջի, բարով, Մայթուս ապար, մըշտըլդիյ ըք ըսպասամ.—նօր ա, Ասւած տօ, ամա իս Միրզաղին չօլիցն ըմ գելիս, ուհմանի չիմ ուսստ ակալ (նկատելով Ծատուրին) ա, ա, դնչւյ ալ ըս ըստեղ, էզնան Ծատուր, իս ալ մա քիզ ըմ շօռ գելիս, եխպայրըթիւնը վըկօ, թա մնյն քշարիս ընդանիլ ըս նել ձերքըս, իս քիզ նշունց ըմ նել տօլ...

ՄԱՅՐ.—Այ տղօ, ըշտեղ ըս, դէ մնյն իյկ, պատմա տինիյք է, իրիյք հիտ ըղարկած ըմ եատկիդ, ահած ըն տուն չիս, ըշտեղ ըս նել:

ՄԻՒՆ.—Բոկի, եխպայրըթիւնը վըկօյ ա, թվանգը գիձեմ եօնսըս, մօթամօթ կուվըս տարալ նահիր, անդիյ ալ ահամ քշանիմ մոյն երբկէն ղալմաղալի տեղաւը դիրընա Լրասիրին ղըրաղը, բալքան կըքաւից բանից ուսստ ա ակալ, անս հօկ ըլըպազարակը գնւս գնւս առաչըս: Եխպայրըթիւնը վկօյ ա, տիս հւնչ էհմանայ է, բաջի, մօրդ ազդալս խում խում օտի, ամա հւնչ իրիս, օր էրբաթ ա, պօք ա, նիզամ ըս, Մայթուս ապար, վիկօլ, գիդամ ըմ դնեք պօք պահուդ չիք էրբաթ չիրիքշաբաթ, վիկօլ մոյն արօսակ տօլ ըմ, եխպայրըթիւնը վկօյ ա, Մայթուս ապար:

ԶԱՀ.—Անդուճը կանչիյք Բիթլիզեցի Ակոփ աղին, նօյ ա նել, մա խասկին տակին գիլհին նահիլ եխպայրըթիւնը վըկօ:

ՄԻՒՆ.—Դէ, իս ալ մա նրօ հանից ըմ սըւարած, հօ Մըսկօվի հըմըլսարանից չիմ սըւարած, Մայթուս ապար, հը վիկօլ, եխպայրըթիւնը վըկօ:

ՄԱՅՐ.—Այ Մինաս, դնչւյ ալ մոյն անդի գին ըս նահամ, օր... ախիր հըրտապան ըլըպըգարակին ըսկի հնեմ ա նիլ, օր մօրդ փուղ տօ, առի, ըլըպազարակը մատամ ա փայիզին օտիս օր լազամ տինիս:

ԾԱ.Տ. — Ի՞մ, ձմեռւան ըլըպազտրակըն ալ
փիս չի նիլ:

ԶԱ.Ի. — Այ մօրդ, ոէ վիկօլ ալ ունչ, խրա-
ւել ըք նօտիլ:

ՄԻՆ. — Աղիյկ ա, վասս չօնի, իրիյք շօհի տօ,
եխպայրըթիւնը վըկօ, կրոհած տեղ չի հօ... բա-
ջի, մյին տիս ունչ խրօւած ա դառնիլ է (սա-
լիս է Զաւահիրին, իրացանը հանում է ձեռին
բռնում):

ՄԱ.Թ. (սալով 12 կոպէկ) — Հը՛ հինք ոռ 12
կոպէկ ընան, վասս չօնի, թուղ պուտի ալ
իւիլ ընա:

ՄԻՆ. (վերցնելով փողը) Ալմա էլալ չի,
իրիյք կապէկը, կտրես, վասս չօնի (իրացանը
դէս ու դէն ըուռ սալով):

ԾԱ.Տ. (վախենալով իրացանից, տեղից վեր
է կենում) Առւած սայրիս, Մինաս, դոկ արըիւ-
կունըդ մոյն հառի պահիս, ուվ ա գիդամ, գուլ-
լայ ա նիլ մանջին, խաթօյ ա նարիլ, զուր տեղը
չի Մաթնուս ապուր եծջ իւնքը հաղ նարամ:

ՄԻՆ. (բարձրացնելով իրացանը, ուղղում է
դէպի Ծատուրը) Ո՞ւնչ, խաթօյ ա նարիլ, եխ-
պայրըթիւնը վըկօ, հալա ըշտեղ ըս, քիզ մա-
տիլ ա նոկ ըլըպըտրակին նմուն զըխկիմ, կըն-
դըվէր արիմ (Ծատուրը բազմուում է Զաւահիրի
եսելին) նօր ըս գեաղվամ, հը... անջախ ըս ըն-

գէծ ձերքըս (նօան դնելով իբր թէ) նա՞ւր ըս,
չախմախը վէր բերիմ:

ԶԱ.Ի. (յարձակում է Մինասի վրա եւ նը-
րացանը ցածրացնում) — պույ, հուզը գիլհիս, ատ
մւնչ բանիյ ըս, Մինաս ապար:

ԾԱ.Տ. (Զաւահիրի եսելից) Այ քիշի, ճերիյք
ըս է, փիեա, հանաքին ալ թըհարա նիլ, վախտ
ա նիլ, ջանքմ մւնչ ըս նիզամ ընձանից. սանա-
թաւ փուղ ըս տըւէծ, գա՞րամ չիս հինք առիս—
տէր Ասւած:

ՄԱ.Թ. — Դէ Մինաս, դինջ կայնի, մոյն ալ
տահաս աղըրդանա հանաքը դանակ ա դառալ,
էմ հօջ իւնքըս օր հաղարի Աստւած հառի տանի.

ԶԱ.Ի. — Այ, բալամ, թւա՞նգաւ ալ հա՞նաք ա
նիլ:

ԾԱ.Տ. (Զաւահիրի եսելից) Բոյից ըն ալա
ըմբնչելիս չի...

ՄԻՆ. — Եխպայրըթիւնը վըկօյ ա, Միլքից
Ծատուր, քշարիս օր ինգանիս նել ձերքըս, գուլ-
լալամիշ նել ըրելաց, եխպայրըթիւնը վըկօ:
Ախիր բաս դատի բո՞ւն ա նիլ, օր դույ ըս ա-
րալ, քշարան նոկ հարային, իս դրուց դուրքը
վեր թակիմ, էնձ գո՞ւրք չի բօց արին:

ԾԱ.Տ. — Պահ քու ծօհըդ չի կըտըրւի, Մի-
նաս, ատ բա գո՞ւյ ըս էլած. բա գո՞ւյ ըս միզ
սըրտաճաք արուղը:

ԶԱ.Ի. — Շօտ ալ սարուն ա արած, իս էմ

հոքիս, բայց ատի վախտը, մօրդ քշիրը դնւրք արօց նարիլ, հառի նոկ տանիցը, բալքայ մա դնւ չիս, Ալի Մուրադ ա, զաշաղ ա ակած դնւրքը վեր թակամ, օր տօնը կըտրի:

Մին. — Ունչ զաշաղ, ունչ բնւն, եխպայրըթիւնը վկօյ ա, թւրանդները քշարիս օր արբահան, ան սըհաթը վէզըմտւել Ծատրըռուց տուն, օր նրուց այնալուն վիկալիմ նօմ հաւարին, սօյ ալ անա ատի արի, բայս, դուրք չի բօց արի (Յատուրին) աղիյկ, գէ նըստում ըս, նըստէ տեղամդ, եա քիդ սպանած, եա մուն ճունջ, նա վայդա (Ծատուրը նստումէ Մինասը թւանգը վեր է դնում ու մօսենում)

ԶԱՀ. — Ա՛յ մօրդ, գէ մոյն թօս ալ ածարաց ապուր հատի, եօսմիշ անիլ էլած, քշարաց գէսը ատնիյ ա,

Մին. — եխպայրըթիւնը վկօյ ա, շօտ ըմ ջարթւած, նածամըս, ածա, արաղից իս ատկազ չիմ նարիլ:

ՄԱԹ. — (ածելով) աղուրդ ա, Մինաս, իգիյթ ըս, ամա շօտ ըս նաշան, օր դօնշի Ծատրը դատի վըխըցահած ըս, Դէ վիկ օլ թօզա արաղ ա,

Մին. — (վերցնելով) Մոյն գիձիս, արանըս պուտի դնւրուր դնւ (խմում է, ձեռները սրութում)... Ուխայ, գալ սանա մուն ալ ածիս, օրթւրւածը շօտ անել համաւ, եխպայրթիւնը վըկօյ:

(Մաք. ածումէ) Գիգամ ըք ում հըրսանիյք անել... Նոկ Դըստըկացի Ղասրմօնը:

ԾԱՏ. — Նոկ, օր ան օրդն էշաւ ցարան անել բարած բօգարը:

ՄԱԹ. — Սարուն մազանդով ալ ծահալ ա:

Մին. — Եխպայրըթիւնը վկօյ ա, դըշտացաց փուղէրաւն ա հըրսանիյք արալ, Հըտւատու համամշուն աղճիկըն ա տարալ:

ԶԱՀ. — Բայստաւար:

Մին. — Իս օր վախտին վարա չի նել հըրսանիմ, մեր տըղարքը հըվատաս արուն նել, եխպայրըթիւնը վկօյ ա, Թոյբաշու ձիյուն օխտան բըռնեծ ըն, ազ զալա վեր գիձին, նրուք ալ հօ մահ ըն հաւալամիշ էլած:

ԶԱՀ. — Եաղուզ, միր կըտըրւէծներին արունները կայնած ա...

ԾԱՏ. — Ալ նահամ ըս, թուղ արիս, խօչը գա:

ՄԱԹ. — Շօտ դալաթըն նարամ, տահան հըրսանիյք ա, մատամ ա եիտ դառնին նել:

Մին. — (Կարծես մի բան յիշելով, բարձր բրցում է) Բայս դնւք հալա ատ ըք նահամ, եխպայրըթիւնը վկօյ ա, գիգամ ըք օր աս քըշարաց Թունի տըղան մաղազումը, կըասին եատկին ա էլած գաղւած, նահամըն հալա վըխըթանիցը (մօսենումէ Մաք.ի եւ Ծատուրի ա-

կանցներին ինչ սր փսփռում է, բոլորը միասին
բարձր եւ երկար քրքրում են):

ՄԱԹ.—(քրքրալով)—Պայ, քու Գեափըդ չե
նան, Մինաս, անդի բաւն ըս նահիլ օր..., դոկ հօ
լափ բիաթըդչօթին ա:

ԶԱԻ.—Այ ատ հւնչ ա ձեզ պատահալ է,
իմ ըք գոկքան ծըծըդելիս:

ԾԱՏ.—Ախապարըս ըմ, իս հըւատիլ ըմ, վը-
խըթանից ունչ օր ահիս պատահիլ ա, է իմ,
մայտընելըդ չի Բալաբաջից Մուխսին, մա վը-
խըթանից չի մոյն քշարամը ըսպըտակալ: (ծի-
ծաղում են)...

ԵՐԵՒՈՅԹ 6

ՆՐԱՆՔ և ԱՔԵԼ

ԱՔԵԼ (Շնչառապառ ներս է մտնում) Ապար,
բաջի, շնուտ ըրահիք, դէ հա, դէ հա, օր...

ՄԱԹ.—Այ ալդօ, հւնչ կօ, հւնչ ա պատա-
հած:

ԶԱԻ.—Ստեփանըս ա գելիս:

ԱՔԻԼ.—Չէյ է, չէ:

ՄԻՆ.—Այ չոռը փըչէ, դէ հւնչ կօ, շնուտ
ահա:

ԱՔԵԼ. — Շնուտ, շնուտ ըրահիք, ապար, նօք
զըզդունը քանդիյք, օր միր տուն աքցըզի ա
գելիս, դէ հա:

ԶԱԻ.—Պուղը գիլհիս, տօնըս քանդ-
ւալ ա, այ ապար, (ձեռքերը ծընգներին խփելով)
վայ միր ճօր այ մօրդ, քանդւաք, քանդւաք
պըրծել:

ՄԱԹ. (Ալելին) Ո՞ւնչ, ա, հւնչ ա, այ գա-
տինը մըտէծ, հւնչ աքցըզիի, ըշտեղ ըս տահալ
(վեր կենալով) Դէ հա, շուտ ըրահիյք:

ԶԱԻ. (ողբալով) — Ախիր իս հւնչ հուղը տօմ
հըրդէ գիլհիս, այ մօրդ... հալա կայնած ըս,
շնուտ, մոյն ճօր:

ԾԱՏ. — Բաս ահաս աքցըզին նահած ա
Յաղնա (մի կողմը) հւնչ աղիյկ ա օր միք ասար
քաշամ չիք:

ՄԻՆ. — Այ ալդօ, դնւ եիրան քու ակնա-
ւըդ տահասս աքցըչուն, ըշտեղ ա նել (Զաւա-
նիրին) այ բաջի, վախիման, եխապայրըթիւնը
վըկօ, կայնի տինիյք ունչ ա նահամ:

ՄԱԹ. — Ըշտեղ ըս տահալ, այ ալդօ, միր
էյգուն կըշտին, թա մլ բօձըր:

ԱԹ. — Իս եիրան տահալ չիմ, տիսնուղը
մելիքին գաղան ա նել, վէզ ա նել տալիս օր նօ
մելիքին ահի. էնձ օր տահալ ա միր էյգուն դըր-
քըտակին, ահալ ա վէզ տօ տուն եիմաց արա,
օր ակցըզին թուշ նելիս ա ձիր տուն:

ԶԱԻ. — Վայ, քուանամ իսկ պահաք հալա գիլ-
հիներիս ունչ ա ակալ:

ՄԱԹ. — Բամ հոկ մատնըթիւն չի, այ քի

մատաղ, հայութի խալիս ա նիլ.. թուշ, բաս ունչ
իրեյք: Տահաճ, Ծառուր, օր ահամ եօջ եիւնքըս
հաղ ա նարամ: Հայլա ալ խաթօյ ա գելաց միր
գիլուհը, իս գիդամ ըմ:

ԶԱԻ. — Այ, դէ ալ խըսելու վախտ չի է,
մոյն ճօր է, Մինաս ապար, մոյն ճօր, օր քանդւանք:

ՄԻՆ. — Եխպայրըթիւնը կիօյ ա, իս ճօրը
գիդեմ, իս ճօրը գիդեմ, գիդամ ըմ ունչ իրեյք:

ԶԱԻ. — հը, ունչ ա, ունչ ա:

ՄԻՆ. — Գիդամ ըմ, իս ճօրը գիդեմ:

ՄԱԹ. — Ունչ ա, ահա տինիյք:

ՄԻՆ. — Մայտըները դ չի մըկէլ տարւան
վիրիգիտացաց նաղը:

ԾԱՅ. — Այ բուն օնիս, բուն ահա, հըրդօ
նաղի վախտ ա, այ տըզօ:

ԶԱԻ. — Եյ կըծիմ հոգիդ, շնւտ ահա օր արիյք:

ՄԻՆ. — Նօկ, օր ակցըզին նիզամ ա էլած
մըտի Մեսրոփաց տօնը, դրուց նօկ դուդուզ
պառաւը, ակցըզուն առաջը կտրում ա օր
թուղ չ'արի: Եխպայրըթիւնը վըկօ, ակցըզին
ալ դրօ գյըռայ ա տալիս օր եինց կօ, պառաւը
վէր ա ինգանամ, գիլիշարարը սաղլամ ինգանամ
ըն եիտկը: Ստ դօնդի ակցըզին ալ մահ ա
գիդամ թա աղըրդանս պըռաւին գիլուհըն ա
վէր ինգանամ, վըխըթանից դըզդունը թուղ ա
նարամ, հայդա, մոյն ա ծըլըկում (ծիծաղ): Եխ-
պարըթիւնը վըկօյ ա, գալսան ա, Զաւահիր

բաջուն ալ կըյնըցանիք բըխմին դըրքըտակին
ակցըզուն գիլին մոյն ատի օյին գու, (ծիծաղ):

ՄԱԹ. — Այ Մինաս, գու ալ հանգաքի
վախտ ըս գիդէծ...

ԾԱՅ. — Ալ նահամ ըս թուղ արիս:

ԶԱԻ. — Իհ... հօկ Մինաս ապարն ալ է,
մահ թուղ արիս հանաքներ տօ, ալ նահամ չի թա
սըրտիս գանակ զըխկիս, արտւն չի կըթօլ: Դէ,
շնւտ է, ունչ ըք նարամ, շնւտ, մոյն ալ տա-
հաք ան ակնի գիրուղը նիյ ա մտէլ:

ՄԱԹ. — (Արագութեամբ) Դէ օր ատիյ ա,
նօր ա, հալա նօկ ըրթօվա արաղը բիր դօնշի
Ծատուր տանի եիրաց տուն, գաղուի, դըզդունըն
ալ միյք նօք քանդիք:

ԱՔ. — Ապար իս նօմ դըզդունը քանչ դիմ:

ՄԻՆ. — Աղուրդ, Եխպայրըթիւնը վըկօյ ա,
բաջի, հալա գու մոյն ըրթօվան բիր տօք Ծատըրօ
տանի, դըզդանին ճօրը իս տինիլ ըմ: Դու ալ,
Մաթուս ապար, մա հօկ չարփային վարան նըս-
տալ ըս, բալքա ակցըզին շնւտ ա ակալ, խըր-
ցանիլ ըս:

ԾԱՅ. — (Անհանգիս) Զէ, չէ, բալամ, իս
դալմաղալի հիտ բուն չ'օնիմ, իս վախիլ ըմ,
խաթօն պուտի չի, քօշ պոէշկըս հեսէ նիզամա
հաղ արի, բալքա մա ակալ ա բըռնել, գուր տեղը
իմ գաւի դարարի մանջ ինգանիմ: Իս նօմ, թա
չէ Ծաղիկ ալ լըսիլ ա, վախիլ, գուք ալ ձիր

գիլհին ճօրը տահիք: Անիրաւ պոէշկըս տի՞նամ ըս
հալա, նո՞ւրա բըրդան սկըսել հաղ արի (Գնում է):

ԵՐԵՒՈՅԹ 7.

ՄԱԹՈՒՍ, ԶԱԻԱՀԻՐ, ՄԻՆԱՍ և ԱՔԵԼ

ՄԻՆ.— (Ետեից բարկացած) Այ դու ալ
ընաս, քու պոէշկըս ալ, ախիր քիզ մօրդ ըհաղ-
ուն իս ունչ ահիմ, տահաք, նուր ա պուք ակալ:
Եխպայրըթիւնը վըկօյ ա, Մաթուս ապար,
բաս օր նիզամ ըմ նել թւանգաւ տօմ կընդըվէր
արիմ, թուղ չիք արալ, բաս տեղը չի նել:
Մաթուս արաղ ընան, լըկիլ, ա: Այ քու նօլըս ընան,
գուլըտ չինան,... Բիր, բիր, բաջի ըրթօվան ըստեղ,
իս մոյն ճօր նարիլ ըմ (Զաւահիր դուրս է գնում):

ԵՐԵՒՈՅԹ 8.

ՄԱԹՈՒՍ, ՄԻՆԱՍ և ԱՔԵԼ

ՄԱԹ.— Այ տըդօ, բաս նահամ ըս ակցըզ-
չին ահած աթա թուշ նելիս ա Ափրամաց տուն:
Այ քի մատաղ բաս մատնըթիւն չի, ունչ ա:
Մատնըթեան ալ պուզտար ա նիլ: Ախիր ակ-
ցըզին ունչ ա գիդամ օր միյք ասար արաղ
ըք քաշամ, օր կէս ձընըփիցը եիտ ա դառած

գելիս միր տուն: Թուհ, նալհաթ մատնուղին:
(Մնում է Զաւահիրը արթաւէն կուանը):

ԵՐԵՒՈՅԹ 9.

ՆՐԱՆՔ և ԶԱԻԱՀԻՐԸ

ԱՔ.— Հրամելըս, ապար, մելիքին տղան
էնձ հիտ ահալ ա, վէզ տւել դիբընա եիրաց տուն:

ՄԻՆ.— (Վերցնելով Զաւահիրի ձեռիցը
արթաւէն տալիս է Ամելին) Այ տըդօ, Աքել,
հօկ ըրթօվան գիձէ եօնսըդ, հօկ սըհաթիս հըսը-
ցուր միր տուն:

Բաջուն նահիլ ըս, օր գեաղւի թըզնի քօլին
մանջին, հասկահաս:

ԱՔ.— է իմ, էշ ըմ, օր հասկանիմ ունչ,
հօկ սըհաթիս տեղ հըսըցանիմ, ապար (դուրս
է գնում):

ՄԱԹ.— Բախչաց արտաւըն ըս նօլ, օր
ակցըզուն ուսստ չի գուստ, այ տըդօ:

ԵՐԵՒՈՅԹ 10.

ՄԱԹՈՒՍ, ՄԻՆԱՍ և ԶԱԻԱՀԻՐ

ՄԻՆ.— Եխպայրըթիւնը վըկօյ, տիանիմ
ատ ակցըզէի պարունընուր ա գիդանամ, հիւնար
օնի թուղ գիդանի:

ԶԱՒ. — Ասւած պահի բալաքըդ, Մինաս
ապար, շօտ ըմ շնորակալ է:

ՄԻՆ. — Դէ, բաջի, հըրդօ ալ նօք դըզզանին
հաւարին (դնելով հրացանը մի անկիւնում) հօկ
ալ մընօ հըտեղ, տինիյք ժւնչ ըք նարամ: Մա-
թուս ապար, գու ալ նըստիլ ըս դըտեղ (ցոյց
տալով թաղտը) օր ան տընըքանդին թուղ չ'արիս
բօխճան մըտայ, մինչընա միր գուլը (դուրս են
գնում դէպի բախնէն):

ԵՐԵՒՈՅԹ 11.

ՄԱԹՈՒԻՍԸ (Մենակ)

ՄԱԹ. — Այ բարբօդ էլի հատի գեղ, հա.
իս էմ հոքիս, մոյնիտան մոյն շօրժ արի, հօկ
բարբօդը սունդ արի, ան աղիյկ ա: Ախիր հօկ
խալիս ա, օր միր գեղամըն ա: Ասար մոյնին
էգին ըն հըւաքամ տանամ, հօգուց անմոյնին
ծառար ընան տընգաքըն ըն տականց կըտարամ
վէրնածամ, մոյն ուրիշին տօնն ըն կըտրում,
էլած, չէլածը հըւաքամ, տանամ: Այ գիղի
միր առաշւայ գեղը, մաղուլ, մոյն բօզար ըս
նել գուս գիւլ, մահա նիլ նելիլ դըլդըլա, գեղը
մահ ա նել նելիլ դըլնգալիս ընան, հըրդօ
ընչիյ անընուն: Հատի ալ բուշն ա նիլ, մօրդ
մընօյ մոյն քանի չաթու քանաների ձարքին

ԵԱՇԱԿԻՐ: (Մածելով) Հըրդօ օր ակցըզչին նի
ընան մըտելաց, իս ժնաչ ջըդօբ տօմ, ժւնչ ահիմ,
լուգույըմ գիդամ, օր հիտը շալթայ-բալթայ արիմ,
վախտ եընցկըցանիմ: Հայփ, հայփ էմ ըրըդա-
ցուք: Քարիբարի նըմուն թօթըս կըշնելաց ա
նօ: Ղըզզունն ընան թանդարը ինգանի ունչ
անիրաւին ձերքը ան մկէլը եօլայ անօլ:

ԵՐԵՒՈՅԹ 12

ՄԱԹՈՒԻՍԸ և ԾԱՂԻԿ

ԾԱՂԻԿ. — Մաթուս ապար, քըռանամ, ատ
ժւնչ ապատահած ձիգ, Ծատուր ա թըլընթա-
փած ակալ՝ թա ձիր տուն ակցըզչի անգիստ,
աղմւըրդ ա: Նահամ ա մոյն ըրթօվա արաղ ընտել,
վըխանամ վիկալիմ, քըռանամ իս, նո՞ւր անելիլ
օր իս քու եա Զաւահիրա ըղկօթինը մըռանամ
նօր ա, ըշտեղ ան ըրթօվան, բիր, բիր, հօկ սը-
հաթիս տանիմ գաղւիմ: Զաւահիր ըշտեղ ա:

ՄԱԹ. — Իս քիզանից շնորակալ ըմ, Ծա-
ղիկ բաջի, ամա Ծատըրօ հիտ նահիլ ըս օր շօտ
ա բեգամաղ արալ միգ: Վնաս չօնի, ատ ալ չիք
մըռանիլ:

ԾԱՂԻԿ. — Էյ, Մաթուս ապար, ըրխելացըդ
դըրբուն, իմ ըս նըղանամ, գիդամ ըս օր միր
Դէշտամը Ծատըրօ նըմուն վըխլըկօտ մօրդ ձըրա-

գալ ալ շօռ գոյւս գիդանիլ չիս, ալ ի՞մ ըս բեղամաղ նելամ, դէ, շուտ, ըշտեղ ա արաղը, բիր տանիմ:

ՄԱԹ. — Աղբաթը խայր օվչի Մինասա, նո օր ատ հալաթիդ ըստեղ չի նա նել, մընալաց ըք նել մօրդ ը կնայդ լափ մաթալ:

ԾԱՂ. — Մինաս ըստեղ ա, դէ օր ատիյ ա, շօտ աղիյկ ա:

ՄԱԹ. — Բստեղ ա, հենէ Զաւահիրա հիտ բըխճումը զըզդանին հիտ ըն:

ԾԱՂ. — Նօմ տինիմ, բալքա մոյն քօմագ ալ իս հըսցանիմ: Ունչ ահիմ իս Ծատըրօ, նո՞ւր արիմ օր անդի վըխլըկօտըն ա, այ Մաթուս ապար: (Գնում է դէպի բախնին)

ՄԱԹ. — (Ետելից) Դէ Ասւած սայրիս, տիս մոյն ունչ ըն էլալ, թա չէ էմը էնձ հըսահալ ա լափ:

ԵՐԵՒՈՅՑԹ 13.

ՄԱԹՈՒՍ (Մենակ)

ՄԱԹ. — Տէր Ասւած, դու քու ողորմը թիւնըդ միզանից անպակաս արա . . . հայփ, հայփ հատի կընայդ, օր Ծատըրօնըն ա: իս վըխելիս ըմ, ան անիրաւ ակցըզին մա գոյւ վարա հըսանի, դէ մօրդ ըս, իկ ջըզօբը տօ, աս ունչ

էլալ է, ի՞մ ըն եըտահալ Զաւահիր ընան Մինաս: Հուըշվաթ ալ չի վեկալամ է անիծւածը, օր մոյն քանի մանէթ տօմ ակնարը քըուըցանիմ (հանելով պօրտմօնին):

Ալմա ունչ օր ա մոյն երիյքանուց հանիմ պատրաստի պահիմ, բալքա աշողւալ ա: Փիս խաթիյ ըս ըուաստ ակած, Ափրամա տըղօ, օր Ասւած հառի տանի: (Լսում է պինդ մուրնի ձայն, Մաթուսը վախութիւնից իրեն դրսում է) վայ, վայ էմ ճօր, հես է նօյ ա օր կօ . . . ակալ ա: Ո՞ւնչ իրիմ, ունչ: Խաչար ըմ կանչամ, արշար ըն գելիս . . . այ տէր Ասւած, դու միզ մեխիկ իյկ, հօկ խաթիցը մոյն ազատա: (Մսնում է Քասպարը)

ԵՐԵՒՈՅՑԹ 14.

ՄԱԹՈՒՍ և ՔԱՅՊԱՐ

ՔԱՅՊ. — (ուրախ) Բարով, բարով էզնա, օկընըդ լուս ընա, նժոր ա, հալա մկած չի, բաս ահան թուշ նահալ ա տօն . . . (զարմանալով) ատ ունչ ա, ի՞մ ըս դատի սըփըռնէծ, հը քէփըդ աղիյկ չի:

ՄԱԹ. — Բօյիցդ ալ ա մոյն ըմընչահի Քասպարը, այ ախմախի տըղօ, ախմախ, հանաք

տալու վախտ ըս գիդէծ, սըփըռնիլ ալ ըս, հալա՛
դամբրա ալ ըս ընգանիլ բա ունչ ա:

ՔԱՅՈ. — Զէ դա, ան էրբաց ա, գեղամը
խըսելիս ըն նել, թա թուշ նահալ ա տօն, բաս
ատ ուրտի ա օր մինչընա հըրդօ հալա՛ կօյ
ունչ:

ՄԱԹ. — (բարկացած) Ա՛յ նրօ ուտնը
մանդրւի մոյնիտան, օր ըսկի գարիյ ունչ տեղ
հըսանի, բաս գիեասան գիլիս մաթօյ ա գելիս:
Բաս հօկ օ՞րէնք ա, հօկ բարբօդ ա, հօկ խալիս
ա: Ատ ուվ ա, ուվ ա մատամ ընա, Քասպար,
դու մատալ ա ճընանչիս, թա մոյն եըմահամ
ուվ ա ատ մատնիչը, իս գիդիլ ըմ ունչ ըմ
նարիլ, իս նըշունց ըմ տօլ մատնիլը ուրտի ա
նիլ: Բաս դու գիդամ չիս ատ ուր շուն տղան ա
նահած մատնած, Քասպար (բարկացած դէս
ս դէն զնալսվ):

ՔԱՅՈ. — (մի կողմ) իս էմ Ասւածըս հօկ
մօրդը խելքից էլած ա: Եա իս ըմ դօնդի, բուն
չիմ հասկանամ, եա ալ խեղճ էզնաս ա գիժ-
էծ: (Ժիշ լալով) Խեղճ, խեղճ էզնա, ախիր քիզ
ունչ ա պատահալ է:

ՄԱԹ. — (բարկացած) Ախիր իս ում ըմ մոյն
ցօրտ խօսկ ահած է, եա ուրին խաթրին ըմ
գըբէծ, օր անիրաւները ատիյ ըն նարամ,
տէր ողորմեա:

ՔԱՅՈ. — Ատ ունչ ա է, էզնա, ունչ ա

պատահած օր դատի կըկնըւէծ ըս: (մի կողմ)
Խօչը խիլքը տեղամը չի:

ՄԱԹ. — Ունչ ա . . . չօռը պինչ ա:

ՔԱՅՈ. — Վալլահ թա բուն ընամ հասկա-
նամ . . իս ակած ըմ քիզ ըկնըլուսանք, ան-
ջախ դու վէլըմէլ դուս ըս տալիս:

ՄԱԹ. — Վէլ ալ ըս, հալա՛ սափիյգ ալ:
Ըկնըլուսանքըդ գիլիդի գիբի, իս մեղաւոր ըմ
օր անքան յիմար ըս օր էման չիս հասկանամ:
Իս քիզ բուն ըմ հըրցանամ, անջախ դու լօբա-
զի նըմուն հանափիյ ըս գիձում: Հանափ օնիս,
պահա քու թայը թուշիդ հիտ ըրելու, փիեա,
մօրդ հըտեղ գիդամ չի ունչ հուղը տօ գիլին,
սօ կայնած ա հանափներ ա նարամ . . . Մի-
նաս ալ նօ՞ր ա նահալ մոյն բաթմիշ էլալ:

ՔԱՅՈ. — Մինաս, ունչ Մինաս (մի կողմ)
թօբա թա բուն ընամ հասկանամ (Մարուսին)
ատ ուվ ա, ունչ ա, ուվ ա մատնած, էրբաց,
ունչ ա մատնած ատ ունչ Մինաս ըս կանչամ,
(մի կողմ երեսը խաչակինելով) խօչը օր հօկ
մօրդը գիժէծ ա, աղիյկն ան ա իս պուք դում:
(Վախենալով ես ես է զնում դէպի դուռը որ փախ-
չի Մարուսը նկատում է)

ՄԱԹ. — Ատ նօ՞ր ըս փըխօնամ, իս քիզ
հիտ բուն օնիմ (մօսենաւմ է եւ Քասպարի կո-
նիցը բունում մօս բերում) մնահի ըստեղ:

ՔԱՅՈ. — (դողալով սի կողմ) Տէր Ասւած դու

էնձ օքնըթիւն, աս ունչ խաթի մանջ ըմ ինդիլ
(ուզում է դուրս պրծնի, չի կարողանում)

ԵՐԵՒՈՅԹ 15

ՄԱԹՌԻՍ, ՔԱՍՊԱՐ և ՄԻՆԱՐ

ՄԻՆ.—(մատով ճակատի թրժինքը սրբելով)
Հը, հալադա ակած չի, ամա տաք ա հա,
Մաթրւս ապար, եխպայրթիւնը վկօյ ա, ունչ
քան օր նիգամ ա հըրդօ, թռւղ գոււ,

ՄԱԹ.—Պըրծէք, ունչ ըք արալ (Քասպա-
րին) հը, հըրդօ ալ չիս հասկանամ... թա հաս-
կանամ չիս, մուլլա բիրիմ գիր արի:

ՄԻՆ.—Ամման բուն ալ կարքիյ ըք բարձր,
Պըզզուն ընան թանդարը գիձեմ ձեր դոնշի Ղա-
զարաց բօխճան, ընտեղանց ալ ելնց ըմ կըցա-
հալ թունից էյգին: Եխպայրթիւնը վկօյ ա, հէս
է նօմ ընտեղանց ալ վիկալիմ տանիմ Շահպա-
զաց էյգուն ընձանամը մոյն սարուն գիբուըց-
կատեղ կօ, ընտեղ գեաղւիմ (Վերցնելով ճրա-
ցանը) իմ, Քասպար բէխըրէք ա, Քասպար,
թա վըխելիս չիս, իյկ դու ալ էնձ հիտ, իյկ

ՔԱՍ.—Զանըմ ատ ունչ կօ, ունչ ա պա-
տահած, ակցըզի ա ակած, եանի նօր ըք ըն-
ձանից գաղփամ: Մոյն եարիեան բուն ընալիք

բուն հասկանիմ է, փիեա: Իս ալ մա գիդիմ
էզնան աղըրդանա գիժւէծ ա:

ՄԱԹ.—Տիս գաղիլ ըս մոյն պըզըլկանցի
արա, խալսին գիժ շինա գեղամը, կնանիյքը
ունչ ըն էլալ, գելիս չեն:

ՄԻՆ.—Արխային կօց, Մաթրւս ապար. հօկ
սըհաթիս գուլ ըն: Մոյն միծ փուս ըմ քանդալ
դըզզանին թըլլիքը ածալ մանջը—հըրդօյ ալ հուզը
տալիս ըն վարան, ահամ օր մոյն արկու հօրզն
ալ եօն ջա գրին վարան, օր ըսկի տեղը մալում
չ'արի: Եխպայրթիւնը վկօյ ա, նօմ դըզզունըն
ալ մոյն սարուն փընդըմօսկ արիմ, հեսէ գե-
լիս ըմ:

ԵՐԵՒՈՅԹ 16

ՄԱԹՐԻՍ և ՔԱՍՊԱՐ

ՄԱԹ.—Հը հըրդօ խօ էշը մկալա տեղը,
տինամ ըս, էխտը եադը ակած ա միզ քօմագ,
անջախ գուլ հանագիյ ըս ակած, բօյիցըդ ալ ա
մոյն ըմընչահի... նօ բօխճան, տիս քու բաջի
ունչ բանիյ ա, մոյն ալ տահաս ակցըզին նիյ
ա մըտել:

ՔԱՍ.—Այ ջանըմ, իս ունչ մեղաւոր ըմ,
ունչ գիդիմ, թա գուլ ակցըզույ ըս ըսպասամ,
եիդիմ նել հօ մոյն հայնգ վերս ալ հառիյ ըմ

Էնձ օքնըթիւն, աս ունչ խաթի մանջ ըմ ինգիլ
(ուզում է դուրս պրծնի, չի կարողանում)

ԵՐԵՒՈՅԹ 15

ՄԱՅԹՈՒՍ, ՔԱՅՊԱՅՐ և ՄԻՆՅԱ

ՄԻՆ.—(մատով հակատի frstինը սրբելով)
Հը, հալաղա ակած չի, ամա տաք ա հա,
Մայթուս ապար, Եխապայթիւնը վկօյ ա, ունչ-
քան օր նիզամ ա հըրդօ, թուղ գոււ,

ՄԱՅԹ.—Պըրծէք, ունչ ըք արալ (Քասպա-
րին) հը, հըրդօ ալ չիս հասկանամ... թա հաս-
կանամ չիս, մուլլա բիրիմ գիր արի:

ՄԻՆ.—Ամման բուն ալ կարքիյ ըք բարալ,
Պըզուն ընան թանդարը գիձեմ ձեր դոնշի Ղա-
զարաց բօխճան, ընտեղանց ալ երնց ըմ կըցա-
հալ թունից էյգին: Եխապայթիւնը վկօյ ա, հէս
է նօմ ընտեղանց ալ վիկալիմ տանիմ Շահպա-
զաց էյգուն ընձանամը մոյն սարուն գիըղւըց-
կատեղ կօ, ընտեղ գեաղւիմ (վերցնելով նրա-
ցանը) իմ, Քասպար բէխըրէը ա, Քասպար,
թա վըսելիս չիս, իյկ դու ալ էնձ հիտ, իյկ
նօք, բարքա պայտը ըս ակալ:

ԲԱՅՐ.—Զանըմ տտ ունչ կօ, ունչ ա պա-
տահած, ակցըզէի ա ակած, եանի նօր ըք ըն-
ձանից դաղված, Մոյն եարիեան բուն ըհանիք,

բուն հասկանիմ է, փիեա: Իս ալ մա գիդիմ
էզնան աղըրդանա գիժւէծ ա:

ՄԱՅԹ.—Տիս գարիլ ըս մոյն պըպըլկանցի
արա, խալխին գիժ շինա գեղամը, կնանիյքը
ունչ ըն էլալ, գելիս չեն:

ՄԻՆ.—Արխային կօց, Մայթուս ապար. հօկ
սըհաթիս գուլ ըն: Մոյն միծ փուս ըմ քանդալ
դըզզանին թըլֆը ածալ մանջը—հըրդօյ ալ հուղը
տալիս ըն վարան, ահամ օր մոյն արկու հօրգն
ալ եօնջա դրին վարան, օր ըսկի տեղը մալում
չ'արի: Եխապայթիւնը վկօյ ա, նօմ դըզզունըն
ալ մոյն սարուն փընդշմօկ արիմ, հեսէ գե-
լիս ըմ:

ԵՐԵՒՈՅԹ 16

ՄԱՅԹՈՒՍ և ՔԱՅՊԱՅՐ

ՄԱՅԹ.—Հը հըրդօ խօ էշը ակալա տեղը,
տինամ ըս, էխտը եադը ակած ա միզ քօմագ,
անջախ գուլ հանաքիյ ըս ակած, բօյիցըդ ալ ա
մոյն ըմընչահի... Նօ բօխճան, տիս քու բաջի
ունչ ըանիյ ա, մոյն ալ տահաս տկըզչին նիւ
ա մըտել:

ՔԱՅՊ.—Այ ջանըմ, իս ունչ մեզաւը ըմ,
հւնչ գիդիմ, թա գուլ ակցըզչույ ըս ըսպասամ,
եկդիմ նել կօ մոյն հայնդ վերս ալ հառիյ ըմ

նել վըխօնիլ... Աս անիծւածներին ակնաւ օկըն չ'օնիմ տըսնելու (ուզում է դուրս գայ) իս նօմ:
ՄԱԹ.—Այ տըղօ, քիզ հիտ չիմ, նօր ըս նելիս:

ԵՐԵՒՈՅԹ 17

ՄԱԹՈՒՄ, ՔԱՌԱՊԱՐ և ԱՔԵԼ

ԱՔԵԼ. (Վազէ վազ, շնչասպառ) — Վայ, ապար, Ակցըզին հենէ գելիս ա, լափ չամփարցըմուց դըրքըտակին ըմ տահալ, սպայտակ կարտուզ ա նել դրէծ, օր մըտայկ չի տւել վարաս, անդի վըխահամ օ՞ր...

ՔԱՌԱՊ.—Այ տըղօ աղուրդ ըսնահամ... չէ, չէ. իս նահամ (ուզում է գնայ):

ԱՔԵԼ.—Խօչը, նօկ Աստւածը:

ՄԱԹ.—(Վազելով նրա կոները բոնում է) Այ տըղօ, գիժ ըս, սա՞փէյ ըս, նօր ըս նելիս, էնձ հըտեղ մանակ թուղ նարամ, նօ տիս քու բաջի ունչ ա էլալ, ունչ բանիյ ա... Անիրաւը թուշ նօյ ունչ բօխման, գիլիներին կայնի (Քասպարը ուզում է գնալ դէպի բախնէն) չէ, չէ դու նօ ման, Այ տըղօ Աքել. վէզ տօ բաջիներին կանչա (Ամելը ուզում է դնա) Զէ, չէ կանչիման, բալքան հալա պըրծէծ չին... ահա մա ընտեղանց ըրմանաւը եընց կօն դօնշի Ղազ-

րաց բօխման, ընտեղանց ալ թուշ նօն Մարքարիտ բաջուց տուն, տօն չի գուն ըսկի. (Ամելը զնում է):

ԵՐԵՒՈՅԹ 18

ՄԱԹՈՒՄ և ՔԱՌԱՊԱՐ

ՔԱՌԱՊ.—Էզնա, դէ անա իս ալ մահ նօմ նրուց հիտ եընցկօմ էլի (ուզում է գնայ, Մաքոսը բոնում է)

ՄԱԹ.—Զէ, չէ, դու ըստեղ մնահի, հարկաւոր ըս էնձ: Դու ալ օր նիզամ ըս նօս, բաս ուկ ա նրօ հիտ ոըսերէն իլլուլաց (հանելով գրպանից երեխանոցը տախս է Ամելին). հինք օռ հօկ իրիյքանուցը, բալքան թակաս օկընը, բըռոցահալ (ուժեղ մուրնի ձայն):

ՔԱՌԱՊ.—Վայ, էզնա, ակալ ա, ունչ ըք ըրելաց (Երկուսն էլ դողում են)

ՄԱԹ. (իրեն կարգի բերելով) Քասպար, դօչաղ կայնի, շըշկըւիս ունչ, իրիյքանուցը վէր գեձիս,

ԵՐԵՒԱՅԹ 19

ՄԱՅԹՈՒՄ, ՔԱՅՍԵՐ և ՍՏԵՓԱՆ

ՍՏԵՓ.— (Մտնում է ուրախ) ա ա ա (եւ նըկասելով նրանց քարացած դիրքը, մնում է ինքն էլ ուրած—կենդանի պատկեր).

ՄԱՅԹ. (կիսաձայն) — Այ արդօ, նօր ըսլալկւած, տինամ ըս կայնած ա, համեցէք արանըստի.

ՔԱՅՍԵՐ. — Ախիր վըխելիս ըմ (մօտենալով ըգոյշ) Գասպարին Ակցըչի. պօժալըսկա, սաղիսը պապատայ. — մինաւատ, ոռուսկի եաման շալթայ բալթայ. (արագ մօտենալով Մաքուսին) լըսես, ունչ սարուն ըմ ահալ (Ստեփանը բարձր փրրկացնում է եւ քրջում)

ՄԱՅԹ. — Այ գատինը մըտէծ, ատ ունչ ըս ահալ, օր նոկ անիրաւը նատի ծըծըղելիս ա:

ՔԱՅՍԵՐ. — Դէ, ունչ ըմ ահալ, լափ քաղաքավարի ահամ համեցէք նըստէ, ան հէյւունը անջախ էշի նմուն հըռհըսալիս ա:

ՄԱՅԹ. — Այ արդօ, բալթամ փիս ըս ահած, մոյն ալ սարուն ահա, թա չէ կըզնըւիլ ա, տոլ ու ուկ ա գիդամ ունչ օյին գնուլ միր գիլին:

ՔԱՅՍԵՐ. (Ստեփանին) — Զաշիմ սմէեօշ, գասպարին Ակցըչի, իզգես, չարփահի սաղիս.

ՍՏԵՓ. (գլխի ընկնելով թիւրիմացութիւնը, աւելի բարձր քրջալով) ըստող մոյն բուն կօհա, հա, հա, հա.

ՄԱՅԹ. — Այ վիզըդ չի մանդըւի, Քասպար, ալ ատ ունչ ըս ահալ, էմ տօնլս քանդալ. շնուտ արա, դէ, պլայզը դըրէ ափին.... բալքան . . .

ՔԱՅՍԵՐ. — (ըսապ երեխանոցը առաջարկելով) Պօժօլըսկա, վօտ խարօշ, զաշիմ սերչայիշ (սալիս է Ստեփանին եւ վազում դէպի Մաքուսը) էղնած, քօփըդ քօք պահա, երիյքանուցը ակնարը քըռըցահալ ա:

ՍՏԵՓ. — (հանգստութեամբ բանալով երեխանոցը, բարձր ցուցադրելով, բարկացած ձեւանալով) Ըշտօ, վըզեատկա, եա վամ պակաժու վըզեատկու . . . պըտատկօլ, պըտատկօլ, սեյշան պըտատկօլ (եւ պարտելով երեխանոցը Քասպարի երեսին բարկացած դէս ու դէն է բայլում եւ նոսնելով օդը) տուտ վօտկօյ պախնետ, եա վամ պակաժու, Գըդէ կուբ, գըդէ վօտկա, (մի կողմ) սուս ըրմնիք օր սարուն կամեղիան ա ըլելաց:

ՄԱՅԹ. — (իրեն կորցրած) Քոանաս ունչ, այ Քասպար, աս ունչ խաթօյ ըս բալթալ էմ գիլհիս, պըտատկօլ ա նիզամ շինի, վայ էնձ, վայ էմ ձօր, դուսաղից պըտատկօլ չի կօյ էնձ. վայ . . .

ՍՏԵՓ. — (գոռգոռալով) Պըտատկօլ . . . վըզեատկու, պըտատկօլ:

ՔԱՅՍԵՐ. — Ախիր, ունչ ըմ արալ է, օր անի-

ԵՐԱԸ ԸՆԸՆՎԱԾ չի վիկալամ, ունչ հուղը տօմ գիլիս . . տահաս իրիյքանուցը նուր ա զըսկել գիլիս (դառնալով Ստեփանին) սըրչաս, սըրչաս պօժօլըսկա . . . (Մարտոսին) այ էզնա մոյն տըսնանուց տօ, բալքան կարմիրը շնւտ քըռըցանի անիրաւին ակնարը:

ՄՏԵՓ. — (մի կողմ) Գիղամ ըմ միր օյզին միշտ բըսմումըն ա արազը քաշիլ, մա թուշ նօմ նրօ գիլիսն կայնիմ, տինիմ էնձ ճընընչելիս ա:

ՄՅՈԹ. — (հանելով տապ մի տանանց) Հինք օռ, Ասւած սայրիս . . հայփ էմ տըսնանուց հինք օռ թաքինան դօկ զըլումիցը, պըրարկօլիցը միդ աղատիս:

ՄՏԵՓ. — (բարկացած) Ա պատենտ վաշ գըդէ, նէտու, գըդէ վօդկա, գըդէ:

ՔՅԱՍԴ. — Վօտկի նէտ րապատայ, վօտկի եաման, զաշիմ վօտկի, վօտկի կրասնի խարօշի (առաջար կում է տանանցը) կրասնի, կարման րապատայ:

ՄՏԵՓ. — (բարկացած) Լշտօ^o, կրամնի, կարման, (առնելով) գայ սիուդա (դնում է գրպանը) էտօ խարօշօ, էտօ մնէ նրաւիտցա, վգեատկա, պըրատակօլ, պըրատակօլ (գնում է դէպի բախնու դուռը) վօտ գըդէ վօտկա, վօտ գըդէ զաւոդ, եա զնայիու (ոտով խիելով դուռը բացում է) եա վամ պակաժնւ, պըրատակօլ (դուրս է գալիս):

ԵՐԵՒՈՅԹ 19.

ՄՅՈԹՈՒՄ և ՔՅԱՍԴԱՐ

ՄՅՈԹ. (կիսայուշաբախ ընկնում է թախսի վերա) այ Քասալար, տօնդ չի քանդւի, օր էմ տօնս քանդաս, հատի ալ քանբախտըթիւն (լալով) այ տէր Ասւած, դու մոյն ձօր արա:

ՔՅԱՍԴ. — Տա՞հաք հալա նօկ պիանիցին, խեղճ իմ էզնա, շարափը ջըհանդամ, տընեկացը ըն դուսադ ալ արին, ախիր իս սւնչ հուղը տօմ գիլիսն է, անիրաւը համ տըսնանուցըն ա դրել ջուբան, համալ վէզա տւել զըզգանին տեղը, պըրարկօլ ճըղղալավ:

ՄՅՈԹ. — Քու վիզըդ չի մանդրի, այ Քասալար, նօր ըս խալիսին տօնը քանդալ, հայփ, հայփ էմ տըսնանուց (վերցնելով զիսնից երեխանցը դնում է զիբը) անիրաւը իրիքըն ալ չի լայադ արալ վիկալի, հալա դարգըս ունչ, նահամ ըն ընըշւաթ օտուդ չի: Բաս նօկ մատնըթիւն չի: Ասւած մատնուդին դիւունը մոյնիան արի, բալամ: Այ տըզօ՛ մոյն նօկ անիրաւին եատկին է, սւզ ա գիդամ նօկ կընանիյքը վըխըթանից սըրտաճաք ըն էլալ: Անա տինամ ըս էմը էնձ հըսահած ա:

ՔՅԱՍԴ. — Թա մատնըթիւն չի, բա նօկ պիանից տեղաւը ո՞ւնչ ա գիդամ ձիր արադղ

Քըշելու տեղը, օր թուշ նահալ ա՛ բօխճան։ Ունչ
աղիյկ ա՛, Մինաս վախտին ա՛ զըզգունը փընդը-
մօսկ արալ, թա՛ չէ . . (բախնից լառում է բարձր
ձայներ) այ էզնա, աս ո՞ւնչ սահար ա՛, օլմիա
դըզդանին ոիզը գիյդէծ ա՛ . . . նօ մոյն տիս,
բաջին լափ սըրտաճաք ա նելիլ է։

ՄՅԹ. — Ա՛յ տըղօ, մոյն վէզ տօ, տիս ատ
ո՞ւնչ ա՛ է, էնձ ըս ըղարկամ, իս լուզունյ ըմ
գիդամ, օր ըղարկամ ըս։

ՔՅՍՊ. — Վիզը մանդըածը անդիյ ա՛ հար-
ֆան օր լուզուն հասկանի, ալ սրօ հանից ալ
քաղաքավարի խո՞ւսիլ ա՛ նիլ, օր հասկանամ չի։
(վախենալով մտնում է այգին)

ՄՅԹ. — Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա,
աս ո՞ւնչ օրիյ ըք ըռաստ ակալ։ Տէր Ասւած,
դու ողորմած էլա։ Բա՛ եօջ եկւնքըս զուրա
նել հօկքան հաղ նարամ, ախիր իս գիդամ ըմ
նել է։

ՔՅՍՊ. — (սարսափած ես է վագում) Ա՛յ
էզնա, քիզ մատաղ, դէ վի կօց, դէ հա, օքնը-
թիւն, օր աքցըզչին բաջուս խըարտէծ ա՛ բիրամ
ըստեղ . . . բա՛ տեղը չի օր խանչալը հանիս,
անցիս անիբաւին փուրը, բա՛ս հատի բիաբը-
չօթին ա՛ նիլ։

ՄՅԹ. — Ունչ ըս վէլ ըմէլ խըսելիս, նուր
թա՛ խըարտէծ ա՛, բիրամ, ալ խայտառակչօթին
ա՛ մահած օր գույշ ունչ միր գիլհին . . .

ԵՐԵՒԱՅՑ 20.

ՆՐԱՆՔ և ՍՏԵՓԱՆ (գրկած մօրը, յետոյ)
ԾԱՂԻԿ և ԱՔԵԼՀ

ԶԱՀ. — (Ասեփանի գրկում) Ա՛յ բալամ,
վէր գըէյ է, մեխկ ըս, պուրտաղըդ ընգանիլ ա՛, վօ՛յ։
ՍՏԵՓ. — (ուրախ ցած դնելով մօրը, frհջալով)
վօտ, շտօ խարօշ, քանի, անջախ դու նահամ ըս
կրասնի խարօշ . . . հա հա . . . գի՞դամ ըք, ըշտե-
ղանց ըմ, օյզուն վէր բարամ ծիք օր
ահիմ . . Ղազարաց ուրմանին պըտըկիցը, խօչը . .
հա հա . . . մոյն պուտի ալ օր երտանիմ նել,
հըգատաս թըռի նել դօնչի Ղազարաց բօխճան։
(Մարուսը Քասպարը բերանեները բաց զարմա-
ցած իրար են նայում)

ԶԱՀ. — Քու մայր քըռանի բալամ, իյկ
մոյն ալ պաշիմ, դոկ ակնարըդ է (համբուրումէ)
մօրդ բա՛ հօկ ա ձիր ակցըզչին, օր միզ վը-
մայ մօրդ բա՛ հօկ ա ձիր ակցըզչին, օր միզ վը-
խըթանի կըտարաք (էլի համբուրելով) այ կըծիմ
հատի ակցըզչի է։

ՍՏԵՓ. — (ծիծաղելով մօտենում է հօր) Հը,
բարով, բարով ափի, բարով քանի, բա՛ս դա՞տիյ
ըք ձընընչելիս ձիր Ստեփանայ (ծիծաղելով)
սա՞ժուլսկա, սաղիս բապատայ», բա՛ս օյզին
նուր ան սըհաթին ձընընչանալ, անալ ըրմա-
նին պըտըկիցը . . . հա, հա։

ՄԱՅ. — Վէ, վէ քու վիզըդ չի մանդրի,
Քասպար, հօկ աղուրդ օր միր Ստեփան ա, այ
տըղօ դու ըս:

ԶԱՀ. — Այ մօրդ, դէ մոյն սարդն պաշայ
է, հւնչ ըս հուլլա կըտրէծ մնահած: Ստեփանըս
ա, բաս ո՞ւկ ա (համբուրում է) կըծիմ է:

ԾԱՂԻԿ. — Օկըներըդ լուս, Մաթուս ապար,
Զաւահիր, ամման ճընըպարի բարաւ զարփարի
գու Ստեփան:

ՄԱՅ. — (Համբուրելով) Բարով, բարաւ ըս
ակած այ տըղօ, փառք քիզ, Աստւած, հատի ալ
բախտաւորթիւն:

ՄՏԵՓ. — (Համբուրելով) Մաքուսի եւ Քաս-
պարի հետ) Բարով, բարով, բառի, հըրդօ՝ դրդւ-
սը ընայիք, սարդն ըք վրխահալ, չէ: Օյզի, տի-
նիս նել քառին ուռտի անել ոուսերէն վէր կը-
տարամ ... ծըծաղու փըցընէծ ըմ (հանում է
գրպանից տասնանոցը) հեսէ, հօկ ալ նրուց տւէծ
ըուըշվաթը. քառի «կրասնի խարօշ» հա հա ...
կրասնի խարօշ, Ա'փի, աս հըրդօ օյզուն ընա,
դիփընանց շատ չարչարմունքը օյզուն ա հըսա-
հած, օյզի, հինք օռ (Տալիս է):

ՔԱՅ. — Այ, քիզ արթար դիւուն, վալլահ միր
Ստեփան մալադէց ա. բաջի, վիկոլ օր բախտը
սարդն ա կըտրըծ. համ տըղատ ա ակալ, համ ալ
դիբնձակու մըտաղիդ փուղը վիկոլ, քիզ հալալա:

ԶԱՀ. — Դու Ասսու քունը աիս է, նո՞ւր ա
մթալս կատարւալ: Կըծիմ հատի ակցըզիբալա է,
տինամ ըս, այ մօրդ, եկքա տըղօմօրդ ա դա-
ռած. (Աֆիլին) այ տըղօ, հալա կայնած ըս, վէզ
տօ բաջիներին մըշտըլըդ:

ԱՔԵԼ. — Հօկ սըհաթիս (վազում է)

ՔԱՅ. — (բարձր ծիծաղիլով) Հա... հա...
այ էզնա, աս ուռտի ա էլալ, օր արկաւսով ալ
հատի քոահաք. հատի ալ մազալու օյին (ծիծաղ)
էզնան պուտի անէլ մնահած օր ձարքի նօ, բա-
ջի, հա հա:

ՄԱՅ. — Միր գագին վիզը մանդրի, նո՞ չի
միր գիւհին օյին բիրուղը, նո՞ր ա նահալ, մոյն
սարդն թակիմ նել, անպիտանին:

ՄՏԵՓ. — Զէ, դիփընանց լազաթինը ան ա
նել, օր իս նահամ ըմ նել «պակաժի գըդէ վօտ-
կա, պրատակօլ», քառին նահամ ա վօտկի հա-
ման, զաշիմ վօտկի, վօտ կըասնի խարօշ, ամա
ծըծաղու փըցընէծ ըմ է ... հա հա: Ափին ալ
մոյն եանաց մա քառդն ա քըփըատամ, հա հա:

ԶԱՀ. — Ահա, լափ թամաշօյա էլած, ալ ունչ:

ՔԱՅ. — Թամաշօ ահիս, թուղ արիս: Տօնըդ
շինւի Ստեփան, սարդն օյին ըս բարաւ միր գի-
ւուհը:

ՄԱՅ. — Դէ, այ կընայգ, ալ ելարցընելու

վախտ չի, նօ՞ր ա նօկ ըլլպագտըրակը, (մՏնում է
Մինասը) բի՛ր:

ԵՐԵՒՈՅԹ 21.

ՆՐԱՆՔ և ՄԻՆԱՍԸ

ՄԱՅԹ. — Հենէ, հազըք Մինաս ալ ակալ ա,
թուղ մաշկի մոյն սարդուն խրաւիյք, քէփ արիյք:
Մինաս, ախնամ ըս, հեսէ, հօկալ քու ակցըզիդ
նո՞ւր ա, հօ՞վան ըս:

ՄԻՆ. — Եխպայըըթիւնը վըկօ, Մաթուս
ապար, դէ ակցըզուն ալ պուզտար չի նիւ հօ..
բարով, բարով, Մտեփան, այ տըդօ, ալ օյին
օ՞նիս, օր գուս միր գիլհին... գալուստըդ բարի
բարաւ ըս ակած ...

ՄՏԵՓ. — Բարով, բարով Մինաս ապար,
բարով (ձեռք են բռնում)

ՔԱՅՊ. — Մինաս, ըլլպագտըրակը ըշտե՞ղ ըս
նիզամ մաշկիք, բի՞րիմ:

ՄԻՆ. — Եխպայըըթիւնը վըկօ, մւնչ ըլլ-
պագտըրակը, մւնչ բուն, էժան ըս նեզամ պըրծա-
նիս, Մաթուս ապար: Ազուրդ ա, ասար պօք ա,
ամա մինչընան մոյն սարդուն, դօյընջան ճուճան
փլով չօտիմ ձիր տուն, իս ըստեղանց դուս
ակուղը չիմ: Էմ մեխկըս մա թուղ միր Ծատը-
րօ վըզին ընան:

ԾԱՂԻԿ. — Հը, տեղամըդ դինջ նստէ, Մի-
նաս, թա չէ գիգամ ըս հա:

ԶԱԻ. — Բաշ ըստա, Մինաս ապար, ջուխտ
ակնիս վարան, հես է իս նօմ ճուճարը մարթիմ,
փլովը դրիմ, դուք ալ Քասպարան հիտ ըլլ-
պագտըրակը պատրաստահիք:

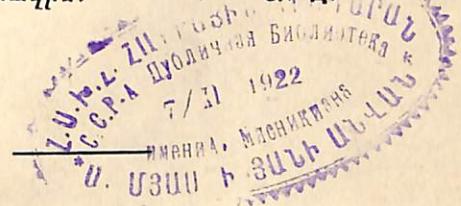
ՔԱՅՊ. — Հէյ, ջան, թուղ մա դիշմունին
օկընը դուս գու, ամա քէփ ըք ըրելաց հա,
Մտեփան ջան ...

ՄՏԵՓ. — Ի հարկէ, քառի, Մինաս, ի հարկէ,

ՎԱՐԱԳՈՅԹ

Այս պիեսը գրւած է Սմոլենսկի գաւառի Գլէքօ-
փօ կալածում Օգոստոսի 1912 թ., ուղղւած և ար-
տագրւած է Կիսախնգենում 1914 Յուլիսի 17-ին մեծ
պատերազմի նախօրեակին:

Ա. Զ.

in the same place where
the old one was
there is a new one
which is very
large and
looks like a
new one.

CHAP. VI

The old one
is still there
and the new one
is very large
and looks like a
new one.

ԼՈՅՍ ԵՆ ՏԵՍԵԼ

Բժ. ԱՐ. ԶԱՐԳԱՐԵԱՆՑԻ

1. Բարս Առաքելի պատմութիւնը. 1891 թ.
Մուկվ. հայ ուսանողութեան հրատարակ.
գրական լեզուով (սպառւած) գինն է . . . 3 լ.
2. «Աղաթ չի», կոմեդ. 2 գործ. զօկ. բարբառով
1910 թ. 50 լ.
3. «Ակցըզի», կատակ. 1 գործ. զօկ. բարբառով 50 լ.

ՇՈՒՏՈՎ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՑԱՆՁՆՈՒԻՆ

4. «Շկոլի Հոքաբարցուն», կոմեդ. մէկ գործ. զօկ.
բարբառով:
5. «Քօյաղչուց Հըրսանիյը», պատկերներ երեք գործ.
զօկ. բարբառով:
6. «Փիշտ ա կատու», կատակ. 1 գործ զօկ. բարբառով:
7. «Վիճակ», պատկեր մէկ գործ. զօկ. բարբառով:
8. «Կատուին Հաղը՝ Մկնին մահա», կամ «Ալմազ»,
դրամա երկու գործ. զօկ բարբառով:
9. «Զօքանձի քմահաճութիւնը» վողվիլ մէկ գործ.
դրական լեզուով:

Այս բոլոր պիհսները թոյրատրւած են ներկա-
յացման համար կովկասի բոլոր վայրերում:

Գրքերը վաճառւում են Թիֆլիսի գրախանութ-
ներում, պահեստը հեղինակի մօտ է (Տիֆլ. Սերգևսկ.
յլ. թ. № 18. Դոկտօր Ար. Յարյանց):
գոյացած գումարի 50% յատկացնու-
զօկական մուգէյին:

«Ազգային գրադարան

NL0339571

29019